

Sygn. akt VI ACa 555/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA – Małgorzata Kuracka

Sędzia SA – Jacek Sadowski (spr.)

Sędzia SO del. – Tomasz Gal

Protokolant: – sekretarz sądowy Paulina Czajka

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2017 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa Związku (...) w W.

przeciwko M. B.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie

z dnia 21 października 2015 r.

sygn. akt III C 186/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że nadaje mu następujące brzmienie:

„1) zasądza od M. B. na rzecz Związku (...) z siedzibą w W. kwotę 2140,17 zł (dwa tysiące sto czterdzieści złotych siedemnaście groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi:

a) od kwoty 211,33 zł (dwieście jedenaste złotych trzydzieści trzy groszy) od dnia 26 lipca 2011 roku do dnia 21 października 2015 roku;

b) od kwoty 211,33 zł (dwieście jedenaste złotych trzydzieści trzy groszy) od dnia 26 października 2011 roku do dnia 21 października 2015 roku

c) od kwoty 211,33 zł (dwieście jedenaste złotych trzydzieści trzy groszy) od dnia 26 stycznia 2012 roku do dnia 21 października 2015 roku;

d) od kwoty 220,40 zł (dwieście dwadzieścia złotych czterdzieści groszy) od dnia 26 kwietnia 2012 roku do dnia 21 października 2015 roku;

e) od kwoty 220,40 zł (dwieście dwadzieścia złotych czterdzieści groszy) od dnia 26 lipca 2012 roku do dnia 21 października 2015 roku;

f) od kwoty 220,40 zł (dwieście dwadzieścia złotych czterdzieści groszy) od dnia 26 października 2012 roku do dnia 21 października 2015 roku;

g) **od kwoty 220,40 zł (dwieście dwadzieścia złotych czterdzieści groszy) od dnia 26 stycznia 2013 roku do dnia 21 października 2015 roku;**

h) **od kwoty 228,56 zł (dwieście dwadzieścia osiem złotych pięćdziesiąt sześć groszy) od dnia 26 kwietnia 2013 roku do dnia 21 października 2015 roku;**

i) **od kwoty 228,56 zł (dwieście dwadzieścia osiem złotych pięćdziesiąt sześć groszy) od dnia 26 lipca 2013 roku do dnia 21 października 2015 roku;**

2) **zasądzoną w pkt. 1 należność rozkłada na dziesięć równych miesięcznych rat płatnych do 10 dnia każdego miesiąca, począwszy do miesiąca następującego po miesiącu uprawomocnienia się wyroku, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat;**

3) **oddala powództwo w pozostałej części;**

4) **nie obciąża pozwanej kosztami procesu.”;**

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 204 zł (dwieście cztery złote) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VI ACa 555/16

UZASADNIENIE

Związek (...) z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od M. B. kwoty 3.501,04 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwot i dat wskazanych w pozwie.

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w części co do kwoty 2.351,50 zł. Natomiast pismem procesowym z dnia 10 sierpnia 2015 r. pozwana, reprezentowana przez pełnomocnika będącego adwokatem, podniosła zarzut przedawnienia oraz zasądzenia od powoda na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych (k. 71-72a). Na rozprawie w dniu 12 października 2015 r. pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz podtrzymała zarzut przedawnienia.

Wyrokiem z dnia 21 października 2015 r. Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie uwzględnił w całości wniesione powództwo i zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3.501,04 zł. z odsetkami ustawowymi liczonymi następująco:

- od kwoty 161,79 złotych od dnia 26 kwietnia 2009 r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 161,79 złotych od dnia 26 lipca 2009 r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 161,79 złotych od dnia 26 października 2009 r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 161,79 złotych od dnia 26 stycznia 2010 r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 167,46 złotych od dnia 26 kwietnia 2010 r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 167,46 złotych od dnia 26 lipca 2010 r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 167,46 złotych od dnia 26 października 2010 r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 167,46 złotych od dnia 26 stycznia 2011 r. do dnia zapłaty;

- od kwoty 211,33 złotych od dnia 14 maja 2011 r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 211,33 złotych od dnia 26 lipca 2011 r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 211,33 złotych od dnia 26 października 2011 r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 211,33 złotych od dnia 26 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 220,40 złotych od dnia 26 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 220,40 złotych od dnia 26 lipca 2012 r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 220,40 złotych od dnia 26 października 2012 r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 220,40 złotych od dnia 26 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 228,56 złotych od dnia 26 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 228,56 złotych od dnia 26 lipca 2013 r. do dnia zapłaty.

Ponadto sąd okręgowy zasądził należność rozłożył na osiemnaście równych miesięcznych rat płatnych do 10 dnia każdego miesiąca wraz z odsetkami ustawowymi w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat oraz zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 253,00 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu.

Zgodnie z ustaleniami poczynionymi przez sąd okręgowy, pozwana M. B. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą M. B. (...). Przedmiotem tej działalności było w latach 2006 – 2010 prowadzenie pubu (...) przy ul. (...) w W.. Faktycznie czynności związane z obsługą pubu wykonywał mąż M. B., A. B.. M. B. w dniu 13 października 2006 r. udzieliła A. B. pełnomocnictwa do reprezentowania jej w sprawach związanych z prowadzeniem rzeczonyj działalności gospodarczej. W tym czasie M. B. przebywała na urlopie wychowawczym i zajmowała się dwójką dzieci.

W dniu 11 października 2006 r. pomiędzy Związkiem (...) z siedzibą w W. a M. B. została zawarta umowa, której przedmiotem było określenie wysokości oraz warunków płatności wynagrodzenia z tytułu odtwarzania przez pozwaną fonogramów i wideogramów muzycznych, do których zarządzanie zostało powierzone powodowi, jako organizacji zbiorowego zarządzania. W umowie wskazano, że powód, na zasadzie równego traktowania, będzie również inkasował od pozwanej wynagrodzenia z tytułu odtwarzania fonogramów i wideogramów muzycznych, do których prawa nie zostały mu powierzone i będzie je, według przyjętych zasad, przekazywał podmiotom, które należy wykazać do nich swoje prawa. Powód zezwolił pozwanej na odtwarzanie legalnie wprowadzonych do obrotu fonogramów i wideogramów muzycznych objętych umową. W umowie wskazano również, że wykorzystanie utworów obejmuje odtwarzanie fonogramów i wideogramów muzycznych w lokalu gastronomicznym (...) w W., przy ul. (...). W umowie ustalono wynagrodzenie z tytułu odtwarzania fonogramów i wideogramów muzycznych według stawki ryczałtowej w wysokości 50 zł za miesiąc. Umowa zawarta została na czas nieokreślony. W umowie zastrzeżono również, że może ona zostać wypowiedziana przez każdą ze stron z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia. Zgodnie z umową wszelkie jej zmiany wymagały formy pisemnej pod rygorem nieważności.

Jak wskazał sąd okręgowy w okresie od 11 października 2006 r. do 31 marca 2009 r. pozwana terminowo uiszczała opłaty na rzecz powoda. Zaprzestała płatności do dnia 1 kwietnia 2009 r. Zgodnie z ustaleniami sądu okręgowego, w 2010 r. pozwana wraz z mężem zrezygnowała z prowadzenia pubu. Pozwana sądziła, że z chwilą zaprzestania działalności i opuszczenia budynku pubu zostanie zwolniona z obowiązku uiszczania opłat na rzecz powoda. Jak wskazał sąd okręgowy, nie wypowiedziała jednak pisemnej umowy łączącej ją z powodem.

W okresie od dnia 1 kwietnia 2009 r. do dnia 30 września 2013 r. powód wystawił na rzecz pozwanej następujące faktury VAT tytułem opłaty za odtwarzanie fonogramów zgodnie z zawartą umową:

- faktura VAT nr (...) z dnia 2 kwietnia 2009 r. za okres od dnia 1 kwietnia 2009 r. do dnia 30 czerwca 2009 r. na kwotę 161,79 zł z terminem płatności na dzień 25 kwietnia 2009 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 7 lipca 2009 r. za okres od dnia 1 lipca 2009 r. do dnia 30 września 2009 r. na kwotę 161,79 zł z terminem płatności na dzień 25 lipca 2009 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 6 października 2009 r. za okres od dnia 1 października 2009 r. do dnia 31 grudnia 2009 r. na kwotę 161,79 zł z terminem płatności na dzień 25 października 2009 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 6 stycznia 2010 r. za okres od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 marca 2010 r. na kwotę 161,79 zł z terminem płatności na dzień 25 stycznia 2010 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 8 kwietnia 2010 r. za okres od dnia 1 kwietnia 2010 r. do dnia 30 czerwca 2010 r. na kwotę 167,46 zł z terminem płatności na dzień 25 kwietnia 2010 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 7 lipca 2010 r. za okres od dnia 1 lipca 2010 r. do dnia 30 września 2010 r. na kwotę 167,46 zł z terminem płatności na dzień 25 lipca 2010 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 7 października 2010 r. za okres od dnia 1 października 2010 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. na kwotę 167,46 zł z terminem płatności na dzień 25 października 2010 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 5 stycznia 2011 r. za okres od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 marca 2011 r. na kwotę 167,46 zł z terminem płatności na dzień 25 stycznia 2011 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 29 kwietnia 2011 r. za okres od dnia 1 kwietnia 2011 r. do dnia 30 czerwca 2011 r. na kwotę 211,33 zł z terminem płatności na dzień 13 maja 2011 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 6 lipca 2011 r. za okres od dnia 1 lipca 2011 r. do dnia 30 września 2011 r. na kwotę 211,33 zł z terminem płatności na dzień 25 lipca 2011 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 6 października 2011 r. za okres od dnia 1 października 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. na kwotę 211,33 zł z terminem płatności na dzień 25 października 2011 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 5 stycznia 2012 r. za okres od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 marca 2012 r. na kwotę 211,33 zł z terminem płatności na dzień 25 stycznia 2012 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 7 kwietnia 2012 r. za okres od dnia 1 kwietnia 2012 r. do dnia 30 czerwca 2012 r. na kwotę 220,40 zł z terminem płatności na dzień 25 kwietnia 2012 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 6 lipca 2012 r. za okres od dnia 1 lipca 2012 r. do dnia 30 września 2012 r. na kwotę 220,40 zł z terminem płatności na dzień 25 lipca 2012 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 8 października 2012 r. za okres od dnia 1 października 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r. na kwotę 220,40 zł z terminem płatności na dzień 25 października 2012 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 7 stycznia 2013 r. za okres od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 marca 2013 r. na kwotę 220,40 zł z terminem płatności na dzień 25 stycznia 2013 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 8 kwietnia 2013 r. za okres od dnia 1 kwietnia 2013 r. do dnia 30 czerwca 2013 r. na kwotę 228,56 zł z terminem płatności na dzień 25 kwietnia 2013 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 3 lipca 2013 r. za okres od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia 30 września 2013 r. na kwotę 228,56 zł z terminem płatności na dzień 25 lipca 2013 r.

Pozwana zwróciła się do powoda o zaprzestanie naliczenia opłat pismem z dnia 14 czerwca 2013 r. Pismo to zostało doręczone powodowi w dniu 20 czerwca 2013 r. Powód potraktował je jako wypowiedzenie umowy i uznał, że umowa wiążąca strony została rozwiązana z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia z dniem 30 września 2013 r.

W świetle powyższych ustaleń w ocenie sądu okręgowego wniesione w tej sprawie powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Obowiązek zapłaty wynikał z zawartej w dniu 11 października 2006 r. umowy. Pozwana przez cały czas obowiązywania umowy, a zatem do czasu upływu okresu wypowiedzenia dokonanej przez pozwaną pismem z dnia 14 czerwca 2013 r., doręzonego powodowi w dniu 20 czerwca 2013 r., zobowiązana była do uiszczenia przewidzianego w umowie wynagrodzenia. Zobowiązanie to wygasło dopiero z chwilą skutecznego zakończenia okresu umownego tj. z dniem 30 września 2013 r. Wprawdzie pozwana podnosiła, że we wrześniu 2010 r. poinformowała powoda telefonicznie o wypowiedzeniu umowy zawartej w dniu 11 października 2006 r., jednakże oświadczenie to w ocenie sądu okręgowego było nieskuteczne w świetle przepisu art. 77 § 2 k.c. Tym samym pozwana była zobowiązana do uiszczenia zapłaty przewidzianej umową.

Sąd okręgowy nie podzielił podniesionych przez pozwaną zarzutów. Pozwana wskazywała na przedawnienie roszczeń powoda z uwagi na upływ trzyletniego terminu od daty wymagalności dochodzonych roszczeń. Ponadto podnosiła, że ze względu na zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej w lokalu przy ul. (...) w W. już w 2010 r., naliczanie opłat za okres po zaprzestaniu tej działalności było niezasadne.

Odnosząc się do tej pierwszej kwestii, sąd okręgowy wskazał, że brak było podstaw do przyjęcia w tej sprawie trzyletniego terminu przedawnienia. Roszczenie powoda nie było bowiem roszczeniem związanym z prowadzoną działalnością gospodarczą. Podlegało więc ogólnej zasadzie dziesięcioletniego terminu przedawnienia.

Odnosząc się do drugiej z podniesionych przez pozwaną kwestii, sąd okręgowy wskazał, że bez znaczenia dla bytu roszczenia powoda był fakt, że pozwana zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej w lokalu wskazanym w umowie. Jak podniósł sąd okręgowy, zgodnie z § 3 ust. 1 zawartej przez strony umowy, powód zezwolił pozwanej na odtwarzanie legalnie wprowadzonych do obrotu fonogramów i wideogramów muzycznych objętych umową. Z tego tytułu powodowi przysługiwało wynagrodzenie w wysokości określonej w § 4 ust. 1 umowy. Z tych względów żądanie pozwu było zasadne niezależnie od tego, czy pozwana korzystała z utworów, czy też nie. Istotne jest bowiem, że pozwana uzyskała możliwość korzystania z utworów, a w jej gestii leżało podjęcie autonomicznej decyzji, czy z tego prawa skorzysta. Skoro umowa łącząca strony była obowiązująca i miała wiążący charakter, pozwana zobowiązana była do zapłaty wynagrodzeń za udzielone upoważnienie. Nie sposób zaś przyjąć, iż z uwagi na wypowiedzenie umowy najmu lokalu użytkowego doszło do automatycznego wypowiedzenia umowy łączącej strony w niniejszej sprawie. Są to bowiem, jak wskazał sąd okręgowy, dwa odrębne stosunki prawne, nie powiązane ze sobą w jakikolwiek sposób.

Sąd okręgowy wskazał, że w rozpoznawanej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, o którym mowa w przepisie art. 320 k.p.c. Z tych względów sąd okręgowy rozłożył zasądzoną należność na 18 równych miesięcznych rat płatnych do 10 dnia każdego miesiąca.

Apelację od wydanego w tej sprawie wyroku wniosła strona pozwana, zaskarżając wydany wyrok w części, to jest w zakresie zasądzającym od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.360,87 zł wraz z odsetkami ustawowymi oraz zasądzającym odsetki ustawowe od kwoty 211,33 zł od dnia 26 października 2011 r. do dnia zapłaty. Ponadto zaskarżone zostało również rozstrzygnięcie sądu okręgowego rozkładające zasądzone świadczenie na raty, a także rozstrzygnięcie o kosztach procesu. Skarżąca w apelacji podniosła zarzuty naruszenia przez sąd pierwszej instancji przepisów prawa procesowego: art. 233 § 1 k.p.c., art. 321 § 1 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c., a także prawa materialnego: art. 118 k.c. i art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 320 k.p.c. Skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 2.140,17 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi:

- od kwoty 211,33 zł od dnia 26 lipca 2011 r. do dnia wydania wyroku,
- od kwoty 167,46 zł od dnia 26 października 2011 r. do dnia wydania wyroku,
- od kwoty 211,33 zł od dnia 26 stycznia 2012 r. do dnia wydania wyroku,
- od kwoty 220,40 zł od dnia 26 kwietnia 2012 r. do dnia wydania wyroku,
- od kwoty 220,40 zł od dnia 26 lipca 2012 r. do dnia wydania wyroku,
- od kwoty 220,40 zł od dnia 26 października 2012 r. do dnia wydania wyroku,
- od kwoty 220,40 zł od dnia 26 stycznia 2013 r. do dnia wydania wyroku,
- od kwoty 228,56 zł od dnia 26 kwietnia 2013 r. do dnia wydania wyroku,
- od kwoty 228,56 zł od dnia 26 lipca 2013 r. do dnia wydania wyroku

oraz o oddalenie powództwa co do kwoty 1.360,87 zł. Ponadto skarżąca wniosła o rozłożenie zasądzonej należności na 18 równych miesięcznych rat płatnych do 10-ego dnia każdego miesiąca, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu uprawomocnienia się wyroku, wraz z odsetkami ustawowymi w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat oraz nieobciążanie pozwanej obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz powoda.

Rozpoznając sprawę w granicach zaskarżenia, sąd apelacyjny zważył, co następuje.

Na wstępie wskazać należy, że ustalenia faktyczne poczynione zostały w tej sprawie przez sąd okręgowy prawidłowo. Nie były one zresztą sporne w tej sprawie. Sąd apelacyjny ustalenia te podziela i czyni podstawą dalszych rozważań.

Bezasadnie skarżąca w apelacji podnosi zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez – jak zostało to wskazane w apelacji – dokonanie wybiórczej, a nie wszechstronnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, co doprowadziło do przyjęcia, że dochodzone przez powoda roszczenie nie ma związku z działalnością gospodarczą prowadzoną przez powoda, jak też przez reprezentowanych przez niego producentów. Pomijając sam fakt wadliwego sformułowania tego zarzutu, wskazać należy, że prawidłowo sąd okręgowy w tym zakresie uznał, że działalność statutowa powoda, jako organizacji zbiorowego zarządzania, nie ma charakteru działalności gospodarczej. Pogląd ten uznać należy za utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Dochodzenie przez organizację zbiorowego zarządzania, będącą stowarzyszeniem, roszczeń mieszczących się w zakresie jej działalności statutowej nie może być kwalifikowane jako działalność gospodarcza (zob. przykładowo: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2015 r., I CSK 956/14). Wbrew wywodom skarżącej fakt, że powodowe stowarzyszenie reprezentuje w tej sprawie interesy producentów, nie zmienia charakteru prawnego dochodzonych przez powoda roszczeń. Analogicznie fakt, że na gruncie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, na potrzeby postępowań antymonopolowych, organizacje zbiorowego zarządzania uznane zostały za przedsiębiorców, również tej oceny nie zmienia. Roszczenia powoda nie są bowiem roszczeniami związanymi z prowadzoną przez powoda działalnością gospodarczą, pozostają zaś w bezpośrednim związku z jego działalnością statutową.

Jednakże pomimo błędnych przesłanek tkwiących u podstaw zarzutu naruszenia art. 118 k.c., sam zawarty w apelacji zarzut naruszenia przez sąd okręgowy tego przepisu, uznać należy za zasadny.

Zgodnie bowiem z art. 118 k.c. trzyletni termin przedawnienia roszczeń przewidziany został nie tylko dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, ale również dla roszczeń o świadczenia okresowe.

Jak wskazuje się zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie, świadczenie ma charakter okresowy, jeżeli polega na periodycznym dawaniu uprawnionemu w czasie trwania określonego stosunku prawnego pieniędzy lub rzeczy oznaczonych co do gatunku, których ogólna ilość nie jest z góry określona (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia

18 maja 2012 r., IV CSK 490/11). Przyjmuje się, że w świetle art. 118 k.c. czynsze najmu, czynsze dzierżawy i inne należności stanowiące ekwiwalent świadczeń ciągłych traktować należy zawsze, choćby nawet strony umówiły się tylko o jedno takie świadczenie, jednolicie, tj. zawsze jako świadczenia okresowe. Podkreśla się, że wykładnię taką uzasadnia w szczególności występujący w wypadku świadczeń okresowych czynnik stałości tych świadczeń pokrywanych z bieżących dochodów dłużnika. W efekcie nagromadzenie się w dłuższym okresie zaległości tego rodzaju mogłoby przedstawiać dla dłużnika ciężar trudny do zniesienia (zob. uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2005 r., III CZP 42/04).

W rozpoznawanej sprawie strony zawarły umowę na czas nieokreślony. Jej przedmiotem było uiszczanie przez pozwaną miesięcznych opłat z tytułu odtwarzania przez pozwaną fonogramów i wideogramów muzycznych, do których zarządzanie zostało powierzone powodowi, jako organizacji zbiorowego zarządzania. W efekcie powstały pomiędzy stronami stosunek prawny miał charakter trwały (ciągły), zaś świadczenie pozwanej było świadczeniem okresowym – polegało na okresowej zapłacie na rzecz powoda ustalonej kwoty pieniędzy w czasie trwania tego stosunku, zaś ogólna wysokość jej świadczenia nie była z góry określona i zależała od czasu trwania stosunku prawnego pomiędzy stronami. Tym samym roszczenia powoda o zapłatę tych świadczeń miały charakter roszczeń okresowych i podlegały w świetle art. 118 k.c. trzyletniemu terminowi przedawnienia.

Pozew w rozpoznawanej sprawie wniesiony został do sądu w dniu 15 lipca 2014 r. (k. 1). Tym samym w świetle art. 118 k.c. w zw. z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. przedawnieniu uległy roszczenia powoda, które stały się wymagalne przed 15 lipca 2011 r.

Strona powodowa w złożonym pozwie precyzyjnie wskazała daty wymagalności poszczególnych roszczeń dochodzonych w tej sprawie. Na podstawie tych twierdzeń wskazać należy, że przedawnieniu uległy dochodzone w tej sprawie roszczenia, które stały się wymagalne w okresie od 25 kwietnia 2009 r. do 13 maja 2011 r. (roszczenia z punktów 1-8 oraz z punktu 11 pozwu), na łączną kwotę 1.528,33 zł. W tym zakresie podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia okazał się więc zasadny. Mając jednak na uwadze bezwzględne związanie sądu odwoławczego granicami zaskarżenia wskazanymi w apelacji (art. 378 § 1 k.p.c.), zmiana zaskarżonego wyr. mogła objąć jedynie zaskarżoną w apelacji kwotę 1.360,87 zł. W tej części więc sąd apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił przedawnione roszczenie powoda w tej kwocie.

Trafnie skarżąca w apelacji podniosła zarzuty naruszenia art. 481 § 1 k.c. w związku z art. 320 k.p.c., a także art. 328 § 2 k.p.c. w odniesieniu do rozstrzygnięcia sądu okręgowego w przedmiocie rozłożenia na raty zasądzonego świadczenia. Sąd okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku słusznie wskazał, że zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem, w wypadku rozłożenia zasądzonej należności na raty, zgodnie z art. 320 k.p.c., należy zasądzić odsetki za okres zamknięty do dnia wyroku, a następnie dalsze odsetki w razie opóźniania w płatności którejkolwiek z rat. Za okres od daty wyroku do daty płatności każdej raty wierzycielowi odsetki nie przysługują. Jednakże treść sentencji zaskarżonego wyroku pozostaje w sprzeczności z tym wywodem. Tym samym sąd okręgowy naruszył zarówno art. 328 § 2 k.p.c. dopuszczając się sprzeczności pomiędzy sentencją wyroku, a jego uzasadnieniem, jak i wadliwie stosując art. 320 k.p.c. Sąd apelacyjny uwzględniając w tym zakresie zarzuty apelacji, wadliwości powyższe skorygował, rozkładając zasądzone świadczenie na 10 równych rat, płatnych do dnia 10 każdego miesiąca, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu uprawomocnienia się wyroku, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat.

Bezzasadnie natomiast w apelacji podniesiony został zarzut naruszenia art. 321 § 1 k.p.c. Wbrew zarzutowi apelacji nie można uznać, że sąd okręgowy zasądzając odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 211,33 zł od dnia 26 października 2011 r. do dnia zapłaty, orzekł ponad żądanie pozwu. Z treści pozwu wynika bowiem, że powód od kwoty 211,33 zł żądał odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 26 października 2011 r. do dnia zapłaty (roszczenie powoda zawarte w punkcie 10 pozwu). W tym więc zakresie apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Trafnie skarżąca podniosła natomiast zarzut naruszenia art. 102 k.p.c. w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu. Za nieobciążaniem pozwanej kosztami procesu przemawiają nie tylko okoliczności podmiotowe dotyczące samej

pozwanej, które zresztą wskazane zostały w uzasadnieniu sądu pierwszej instancji, ale również bezzasadne obciążenie jej obowiązkiem zapłaty z tytułu odtwarzania fonogramów i wideogramów w związku z prowadzonym pubem za okres, gdy pozwana pubu tego już nie prowadziła. Wskazać bowiem należy na wadliwą wykładnię przez sąd okręgowy przepisów prawa autorskiego, co doprowadziło ten sąd do wadliwego rozstrzygnięcia.

Zgodnie z art. 94 ust. 4 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o Prawie autorskim i prawach pokrewnych, zakres praw wyłącznych producenta fonogramu obejmuje prawo zwielokrotniania, wprowadzania do obrotu, najmu lub użyczenia egzemplarzy oraz publicznego udostępniania w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym. Producent nie może natomiast zakazać nadawania, reemitowania lub odtwarzania wprowadzonego do obrotu fonogramu. W tym zakresie art. 94 ust. 5 ustawy Prawo autorskie przewiduje jedynie prawo producenta do uzyskania stosownego wynagrodzenia. W efekcie błędnie sąd okręgowy uznał, że umowa zawarta przez strony zawierała zezwolenie udzielone pozwanej na odtwarzanie leganie wprowadzonych do obrotu fonogramów i wideogramów. W świetle prawa autorskiego, zezwolenie takie było bowiem bezprzedmiotowe. Zawarta przez strony umowa określała natomiast wysokość wynagrodzenia należnego producentowi, zgodnie z art. 94 ust. 5 ustawy o Prawie autorskim za odtwarzanie fonogramów i wideogramów w pubie prowadzonym przez pozwaną. Wynagrodzenie to, w wysokości określonej w umowie, należne było w wypadku odtwarzania przez pozwaną objętych umową fonogramów i wideogramów. Zakończenie działalności w postaci prowadzenia pubu i tym samym zaprzestanie odtwarzania fonogramów i wideogramów objętych umową, skutkowało brakiem obowiązku dokonywania opłaty. Błędnie natomiast sąd okręgowy zawartą przez strony umowę potraktował jako w istocie umowę licencyjną, z której miał wynikać obowiązek zapłaty przez pozwaną opłaty, niezależnie od tego, czy pozwana odtwarzała fonogramy i wideogramy objęte umową.

Powyzsza wadliwość rozstrzygnięcia sądu okręgowego nie może być jednak przez sąd apelacyjny skorygowana z uwagi na brak zaskarżenia tej części orzeczenia (art. 378 § 1 k.p.c.).

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 § 1 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.).

Na koszty należne pozwanej składa się opłata od apelacji (69 zł) oraz wynagrodzenie pełnomocnika procesowego, ustalone w stawce minimalnej, zgodnie z § 6 pkt 2 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.